

Sygn. akt VII U 574/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Zabrocka

Protokolant: st.sekr.sądowy Alina Bastuba

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2013 r. w Gdańsku

sprawy K. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 25 stycznia 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. i przyznaje ubezpieczonemu K. C. prawo do emerytury od 6 września 2012r.

/ na oryginale właściwy podpis/

Sygn. akt VII U 574/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 listopada 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu K. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 153 poz. 1227 ze zm.). Organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie wykazał wymaganego 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych , a jedynie 6 lat 9 miesięcy i 3 dni .

Organ nie uwzględnił ubezpieczonemu jako okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu od dnia 13 sierpnia 1980r. do dnia 25 marca 1988r i od 30 października 1989r. do 15 marca 1992r. z tytułu zatrudnienia Spółdzielni (...)w N..

Pozwany wskazał, iż zakład wykazał stanowisko zbrojarz-betoniarz i powołał się na wykaz A dział V poz. 4 załącznika do zarządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 lipca 1983r. w sprawie prac zaliczonych do pierwszej kategorii zatrudnienia, w w/w zarządzeniu w pkt 1 widnieją stanowisko „zbrojarz”, a w pkt 3 „betoniarz”.

Praca wykonywana na dwóch stanowiskach nie jest pracą wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (k. 47 akt ubezpieczeniowych).

Odwołanie od powyższej decyzji pozwanego organu rentowego wniósł ubezpieczony, wskazując iż w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w warunkach szczególnych wykonując prace zbrojarzkie i betoniarskie, co odpowiada pracom określonym w wykazie A dział V poz. 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. Charakter wykonywanej pracy potwierdzić mogą zawnioskowani przez niego świadkowie. Wynika on także z dokumentów osobowych, które załączył do odwołania. (k. 48-73akt ubezpieczeniowych).

Decyzją z dnia 25 stycznia 2013r. –zaskarżoną w niniejszym postępowaniu- pozwany uchylił decyzję z dnia 20 listopada 2012r. i ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury uznając taki sam okres pracy w warunkach szczególnych, jak w poprzedniej decyzji oraz odmawiając uznania za pracę o takim charakterze okresu zatrudnienia w (...) w N. (k. 98 akt ubezpieczeniowych).

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony powołał analogiczne zarzuty jak w odwołaniu od decyzji uchylonej.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Wskazał także na to, że w zwykłym świadectwie pracy, pracodawca ubezpieczonego wskazał, że był on zatrudniony na stanowisku zbrojarz-betoniarz, ostatnio na stanowisku cieśli – zbrojarza-betoniarza.

W piśmie procesowym z dnia 15 kwietnia 2013r. ubezpieczony, podtrzymując odwołanie, zaprzeczył jakoby w czasie zatrudnienia w (...) w N. wykonywał pracę cieśli, wskazując iż w takim charakterze pracował wyłącznie w czasie zatrudnienia na budowach eksportowych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony K. C., urodzony dnia (...), w dniu 31 lipca 2012 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach. Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego i nie pozostaje w stosunku pracy. Wymagany wiek 60 lat ubezpieczony ukończył w dniu 6 września 2012 r.

Dowód: akta pozwanego –plik emerytalny - wniosek ubezpieczonego o emeryturę– k. 1-5

W toku postępowania przed organem ubezpieczony udowodnił według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r. staż sumaryczny 30 lat, 4miesiące i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 6 lat 9 miesięcy i 3 dni pracy w warunkach szczególnych.

Do pracy w warunkach szczególnych uwzględniono okres od 29.10.1979 r. do 31.07.1980r. z tytułu zatrudnienia w (...) na stanowisku zbrojarz-betoniarz. Organ nie uwzględnił ubezpieczonemu jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu od dnia 13 sierpnia 1980r. do dnia 25 marca 1988r i od 30 października 1989r. do 15 marca 1992r. z tytułu zatrudnienia Spółdzielni (...)w N., także na stanowisku zbrojarz -betoniarz.

Dowód: akta pozwanego –plik emerytalny- karta przebiegu zatrudnienia ubezpieczonego– k. 97

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 25 stycznia 2013r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonemu K. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 6 lat 9 miesięcy i 3 dni.

Dowód: akta pozwanego –plik emerytalny- decyzja z dnia 25.01.2013r. – k.98

W spornym okresie , w czasie zatrudnienia w (...) w N. od 13 sierpnia 1980r. do dnia 25 marca 1988r i od 30 października 1989r. do 15 marca 1992r. ubezpieczony pracował jako zbrojarz- betoniarz. Spółdzielnia zajmowała się m.in. budową bloków mieszkalnych dla pracowników i podmiotów zewnętrznych . Budowała także (...)w G., w P.. Stawiała hale, kotłownie, przepompownie, rampy na sprzęt, warsztaty. Ubezpieczony pracował na wszystkich budowach . Najpierw według rysunku przygotowywał elementy zbrojenia tj. ciął i wyginał pręty, łączył poszczególne elementy strzemionami, drutem, czasem spawał .Ten etap prac wykonywany był w warsztacie, a następnie zbrojenie było montowane na poszczególnych budowach. Rzeczą ubezpieczonego było ułożenie elementów zbrojenia we właściwym miejscu , a w dalszej kolejności jego zabetonowanie. W(...)nie było osobnej brygady betoniarzy. Prace te należały do obowiązków zbrojarza. Ubezpieczony był jedynym zbrojarzem, ale miał kilku pomocników.

W czasie zatrudnienia w (...) w N. ubezpieczony wykonywał wyłącznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę zbrojarza i betoniarza. Nie pracował w tym czasie jako cieśla. W takim charakterze ubezpieczony pracował wyłącznie na budowach eksportowych , na których był zatrudniony w okresie od dnia 26 marca 1988r. do 29 października 1989r. oraz od 16 marca 1992r. do 19 stycznia 1993r., na czas której to pracy korzystał z urlopu bezpłatnego udzielonego przez (...) w N..

W czasie wcześniejszego zatrudnienia w (...) w okresie od 29.10.1979 r. do 31.07.1980r. ubezpieczony także pracował stanowisku „zbrojarz-betoniarz „ i wykonywał identyczną pracę tzn. wycinał, wyginał i wiązał bądź spawał elementy zbrojenia, potem montował je na budowie i betonował.

Za sporny okres pracy w (...) w N. , K. C. legitymuje się świadectwem pracy w warunkach szczególnych wydanym przez pracodawcę .

Świadek H. B. znał ubezpieczonego ze wspólnej pracy w (...) w N., gdzie pracował od 4 marca 1969 r. do 31 października 1994r . najpierw jako traktorzysta, potem pracownik budowlany , od 1980r. jako majster.

Świadek H. W. także znał ubezpieczonego z pracy w (...) w N. , gdzie pracował od 15 października 1970 r. do 30 listopada 1996r. jako traktorzysta w grupie transportowej zajmującej się wożeniem na budowy materiałów budowlanych , w tym elementów zbrojenia. .

Dowód : akta pozwanego plik emertytalny – k. 5 świadectwo pracy za okres zatrudnienia w (...), k.6 świadectwo pracy za okres zatrudnienia w (...) w N., k. 7 świadectwo pracy w warunkach szczególnych , k. 52-68 –kserokopia dokumentacji pracowniczej za okres zatrudnienia w (...) w N.

Akta sprawy : k. 23 akta osobowe ubezpieczonego ,k. 26 – duplikat świadectwa pracy , k. 27 świadectwo pracy k. 35-kserokopia karty z książeczki spawalniczej , zeznania świadków : H. B. k. 41-42,H. W. k. 42 , zeznania ubezpieczonego k. 43, 39-40

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, aktach rentowych pozwanego organu oraz w aktach osobowych ubezpieczonego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków H. B. i H. W. . Oceniając zeznania powyższych osób Sąd wziął pod uwagę , że świadkowie są osobami obcymi , nie zainteresowanymi wynikiem postępowania, a jednocześnie zatrudnionymi w spornym okresie w tym samym zakładzie pracy i mającymi z racji wykonywanej pracy stały kontakt z ubezpieczonym. Zdaniem Sądu zeznania tych świadków zasługują na uznanie ich za wiarygodne. Na taki sam walor zasługują zeznania ubezpieczonego , zbieżne z pozostałym materiałem dowodowym i tworzące z nim zwartą i logiczną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego K. C. jest zasadne i z tego tytułu zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury **dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r.** zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 nr 153 poz. 1227 ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale V (w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych) pod pozycją 4 wskazano prace zbrojarskie i betoniarskie.

Zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (**§ 2 ust. 2**).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony w dniu 6 września 2012 r. osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawał w stosunku pracy.

Przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może być uznany okres od dnia 13 sierpnia 1980r. do dnia 25 marca 1988r i od 30 października 1989r. do 15 marca 1992r. z tytułu zatrudnienia Spółdzielni (...)w N..

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym . Potwierdza to świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane przez pracodawcę zawierającego zapis , iż ubezpieczony wykonujący roboty zbrojarsko-betoniarskie wykonywał pracę określoną w Wykazie A dział V poz. 4 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. Fakt wykonywania przez ubezpieczonego prac zbrojarskich i betoniarskich wynika także z dokumentacji osobowej za sporny okres zatrudnienia. Niewątpliwie został on potwierdzony zeznaniami świadków – współpracowników ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia – którzy zgodnie wskazali, iż wnioskodawca przez cały sporny okres zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace zbrojarsko-betoniarskie . Świadczenie , jak i ubezpieczony wskazali, na czym konkretnie polegała ta praca. Podali miejsca , gdzie praca ubezpieczonego była świadczona.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż za nietrafny należy uznać zarzut pozwanego organu, iż brak podstaw do uznania spornego okresu za prace w warunkach szczególnych z uwagi na wpis w świadectwie zwykłym , gdzie wskazano, że ostatnio ubezpieczony pracował na stanowisku cieśli –zbrojarza-betoniarza. Zarówno dokumentacja pracownicza , jak i zeznania ubezpieczonego wskazują jednoznacznie , że w charakterze cieśli pracował on w czasie pracy na budowie eksportowej , na czas którego to zatrudnienia korzystał z urlopu bezpłatnego z (...) w N.. Ubezpieczony nie domaga się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresu pracy na budowie eksportowej . Wydane mu świadectwo pracy obejmuje zaś okres do 27 lutego 1993r. , a więc także okres pracy na budowie eksportowej, na której , jak już wskazano, pracował jako cieśla .

Brak także jakichkolwiek podstaw do uznania , że ubezpieczony nie pracował w warunkach szczególnych z tej przyczyny , że wykonywał zarówno prace zbrojarza , jaki i betoniarza. Przeciwnie prace te są one objęte tą samą pozycją wykazu prac w warunkach szczególnych (załącznika do rozporządzenia), który wyraźnie stanowi o pracach zbrojarskich i betoniarskich. Co jest logiczne z uwagi uzupełnianie się obu prac. Znamienna jest przy tym ta okoliczność, iż pozwany uznał jako okres pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych w czasie zatrudnienia (...)choć także w tym przedsiębiorstwie ubezpieczony wykonywał prace zbrojarskie i betoniarskie, co wynika nie tylko z treści zeznań ubezpieczonego ,ale co potwierdzają także dokumenty pracownicze za okres tego zatrudnienia .

W ocenie Sądu, wobec udowodnienia wykonywania stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych, ubezpieczony K. C. spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawał w stosunku pracy, a także spełnił przesłankę udokumentowania stażu co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Doliczenie bowiem do uznanego przez pozwanego okresu pracy w takim charakterze 6 lat 9 miesięcy i 3 dni okresu spornego tj. 7 lat , 7 miesięcy i 12 dni oraz 2 lat, 4 miesięcy i 16 dni daje łącznie ponad 16 lat pracy w tym charakterze .

W konkluzji z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił zaskarżoną decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał ubezpieczonemu K. C. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 6 września 2012 r.(tj. od ukończenia wieku 60 lat) , mając na uwadze fakt, iż wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 31 lipca 2012 r. oraz dyspozycję art. 129 ust. 1 cyt. ustawy emerytalnej, zgodnie z którym świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

SSO Elżbieta Zabrocka